

Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt per mail til: landbrugsstotte-geodata@lbst.dk

Journalnummer: 21-2320-000030

Høring af Vejledning om tilskud til ekstensivering med slæt 2022

Hermed fremsendes Landbrug & Fødevarers høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til ekstensivering med slæt. Høringssvaret er udarbejdet med faglige input fra SEGES.

Først og fremmest vil Landbrug & Fødevarer gerne kvittere for, at Landbrugsstyrelsen nu har lagt det kortgrundlag IMK, som skal bruges til ordningen. Der er dog fortsat brug for, at vejledningmaterialet offentliggøres hurtigst muligt.

Helt generelt er Landbrug & Fødevarer bekymrede for ordningens værdi og effektivitet i forhold til en klimainsats via udtagning af lavbundsjord. Vi mener, der bør laves en langt mere målrettet indsats rettet mod de lavbundsjord, der skal udtages, hvor de forberedes til udtagning, ved at jorden udpines for fosfor. I den forbindelse skal det nævnes, at 33 pct. af de lavbundsprojekter der ikke har kunnet realiseres, er faldet på baggrund af en fosfor-problematik. Der er derfor et stort behov for en prioriteret målrettet indsats mod denne type arealer. Dette egner en 1-årig støtteordning sig ikke til.

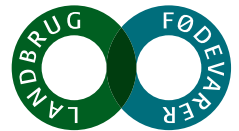
Landbrug & Fødevarer vil også gerne benytte lejligheden til at gentage ønskerne om, at muliggøre dyrkingen af andre afgrøder så som vårbyg, at det tillades at tilføre kvælstofgødning til arealerne, og at der gives mulighed for at afgræsse arealerne efter der er taget slæt.

Generelt vil vi henvise til de bemærkninger, som Landbrug & Fødevarer tidligere har lavet til ordningen, blandt andet i forbindelse med høringen af ordningsbekendtgørelsen og CAP-planen.

Vigtigt med velfungerende IT-systemer

Også i forhold til denne ordning – og som nævnt i høringssvar til bekendtgørelsen, er det vigtigt med en ansøgningsrunde fra 1. februar 2022, der kører problemfrit. Såfremt der opstår problemer skal der kommunikeres hurtigt og klart, så ansøgere og deres rådgivere ved hvordan de skal forholde sig. Landbrugsstyrelsen nævner i høringssvarsnotat til bekendtgørelsen, at der gennemføres tests. Landbrug & Fødevarer vil gerne præcisere, at tests også bør inkludere brugertest fra de konsulenter og landmænd, der skal benytte sig af systemet.

Landbrug & Fødevarer er meget bekymret for, at det vil være meget besværligt for ansøgeren at danne sig et overblik over (og blive opmærksom på), om der findes potentielt tilskudsberettigede arealer på bedriften. Brugere skal kunne konstatere om der er overlap med kortlaget og dernæst ændre afgrødekoden til en af de to støtteberettigede afgrødekoder. Derudover bør der indsættes en validering i fællesskemaet som gør opmærksom på, hvis en landmand har arealer, der overlapper med det nye korttema.

Ordnningen fortsætter i 2023 (side 4, afsnit 1.2)

Det foreslås at dette afsnit uddybes med en række af de afklaringer, der fremgår af høringssvarsnotatet. Herunder fx at der i den kommende ordning ikke vil ske en prioritering af tilskud, at plantedækket skal være etableret inden 1. januar m.v. Der er en række af disse oplysninger, som vil være væsentlige at have kendskab til allerede på nuværende tidspunkt, da landmænd, der skal indgå i ordningen fra 2023 og frem, allerede nu skal ind og se på en tilpasning af sædskiftet.

Vi vil gerne atter en gang opfordre til at Landbrugsstyrelsen allerede nu planlægger en tidlig og klar information til ansøgere i 2023, både om ordningen som et eco scheme/bio-ordning, men også om ordningens samspil med øvrige tilskudsordninger efter 2023 – ikke mindst samspillet med øvrige tilskudsordninger i søjle 1 og søjle 2.

Ansvar for korrekt indberetning (side 5, afsnit 2.4)

Det fremgår, at det er ansøgerens ansvar at arealerne er indberettet korrekt. Landbrug & Fødevarer vil gerne bemærke, at det ligeledes er Landbrugsstyrelsens ansvar, at det sikres, at ansøgeren (hvis ansøgeren bliver prioriteret) reelt har mulighed for at få udbetalt tilskud til de arealer, som vises i Landbrugsstyrelsens systemer som støtteberettigede til ordningen, hvis støttebetingelserne for ordningen overholdes på arealerne. Det gælder ikke mindst i forhold til det kortgrundlag, der nu er tilgængeligt i Tast selv-service.

Samspil mellem Fællesskemaet og GKEA (side 6, afsnit 2.4)

I vejledningsteksten lægges der op til, at ansøgeren selv skal fjerne afkrydsningen for ansøgte marker i fællesskemaet, og dermed formodentlig også genindsende fællesskemaet for at oplysningerne vil blive korrekte i GKEA-skemaet.

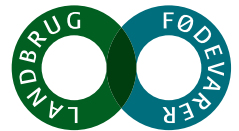
Dette er en meget administrativt tung og uhensigtsmæssig løsning, da det betyder, at både fællesskemaet og GKEA-skemaet skal genindsendes. Dette giver også risiko for forsinkelse i sagsbehandlingen af fællesskemaet. Samspillet mellem myndighedernes forskellige systemer bør være myndighedernes ansvar og ikke ansøgerens ansvar.

Rigtig mange landmænd får lavet gødningsplanlægning i et andet markplanlægningsprogram. Det skal derfor være muligt at tilrette GKEA-skemaet uden samtidig tilretning af fællesskemaet. For ansøgere, der anvender et andet markplanlægningsprogram, kan det ske via en uploadfil fra dette program.

Svar på ansøgning (side 6, afsnit 2.4)

Som Landbrug & Fødevarer tidligere har påpeget, er der behov for at alle ansøgere får hurtigt svar på ansøgningen, så ansøger - såfremt der gives afslag – vil have reel mulighed for at anvende arealet til andet formål i 2022, og hvis der gives tilsagn – vil have en reel mulighed for at nå at opfylde tilskuds-betingelserne (fx etablering af plantedække inden 1. maj). Udfordringen er dog, at gødkning som regel vil finde sted, før ansøger får svar på sin ansøgning.

Det fremgår af høringssvarsnotat til bekendtgørelsen, at ansøger kan forvente et hurtigt svar efter ændringsfristen i maj 2022. Dette er allerede meget sent i forhold til markplanlægningen. Denne information bør også fremgå af vejledningen. Der bør opstilles et mål for svar – også i tilfælde af at der skulle opstå IT-problemer med ansøgningen.

Tilmelding til register for gødningsregnskab (side 7, afsnit 3.2)

Det fremgår af afsnittet, at virksomheden skal være tilmeldt register for gødningsregnskab ved ansøgningstidspunktet. Dette virker ikke hensigtsmæssigt. I høringssvarsnotatet til bekendtgørelsen står der, at *"der er krav om tilmelding til register for gødningsregnskab med virkning for planperioden 2021/2022."* Som Landbrug & Fødevarer forstår dette, betyder det, at landmanden senest skal være tilmeldt den 31. juli 2022. Der er derfor brug for en afklaring og præcisering af, hvad der gælder.

Permanent græs (side 7, afsnit 3.4)

Det fremgår, at den indtegnede mark skal være et omdriftsareal i 2021 og 2022 for at være støtteberettiget under ordningen. I den danske CAP-plan er det nævnt, at dette krav kun vil gælde det første år, hvor der søges støtte under den ordning, der kommer i 2023. Derfor er der brug for en afklaring af, hvad det betyder for arealer, der indgår i støtteordningen i 2022, men bliver permanent græs i 2023. Vil disse arealer have mulighed for at søge tilskud under den nye ordningen i 2023?

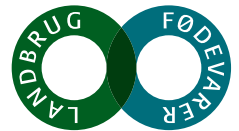
I det hele taget vil Landbrug & Fødevarer gerne gentage, at det er problematisk, at ordningen ikke sætter tællingen af år i forhold til status som permanent græs på pause. Det vil i praksis betyde, at landmænd sandsynligvis vil vælge at dyrke en anden afgrøde end græs på arealet hvert 5. år, for at undgå permanent græs status, da permanent græs giver en lavere erstatning ved permanent udtagning af arealet. I høringssvarsnotatet til bekendtgørelsen nævnes det, at fastsættelsen af støttesatsen for engangskompensation ved permanent udtagning, er det *"anvendelsen forud (et referenceår), der vil være afgørende for hvilken støttesats der tildeles."* Det ikke særlig konkret, hvad dette betyder i praksis. Hvis referenceåret løbende justeres, vil problematikken fortsat være der. Hvis det ikke er muligt at sætte tællingen af år på pause, er det derfor helt essentielt, at referenceåret for arealer, der indgår i ordningen ekstensivering med slæt, er det år (eller året før), der første gang er søgt tilskud under ordningen.

Landbrug & Fødevarer skal også bemærke, at det er vigtigt at arealer, der indgår i ordningen vil blive omfattet af den såkaldte 1-års-regel. Dvs. at landmanden har mulighed for at tage arealerne tilbage i almindelig drift igen når der ikke søges tilskud til arealerne, og at arealerne derfor ikke kan blive omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven i denne periode (1 år efter ophørt tilskud).

Kombination med andre ordninger (side 8, afsnit 3.6)

Landbrug & Fødevarer vil gerne gentage, at skal være muligt at kombinere denne ordning og det fremtidige eco scheme med økologisk arealtilskud (både eksisterende økologitilsagn og det nye eco scheme til økologi), eventuelt med en nedsat tilskudssats. Vi mener dette bør være muligt, da tilskudsbetingelserne er ikke de samme. Under ekstensiveringsordningen er der ikke et forbud mod sprøjtning, men det er der under økologisk arealtilskud. Hvis dette ikke er muligt, skal som minimum muliggøres, at økologen kan komme ud af det eksisterende tilsagn og i stedet søge tilskud fra denne ordning.

I høringssvarsnotatet til bekendtgørelsen fremgår det, at det først vil være muligt at søge tilskud under ordningen i takt med, at de eksisterende tilsagn udløber, og at der vil blive set nærmere på, om det i 2023 vil være muligt at finde en løsning vedrørende eksisterende tilsagn, der ønsker at søge støtte til ekstensivering før udløb af deres tilsagn om økologisk arealtilskud. Det er positivt, at der arbejdes på en løsning, men Landbrug & Fødevarer mener, at en sådan løsning bør være mulig allerede i 2022. Generelt bør det være muligt at søge begge tilskud på samme areal, evt. med en nedsat tilskudssats.

Derudover bør det nævnes præcist i vejledningsteksten, hvilke tilsagn/ordninger, der ikke kan kombineres med ekstensivering med slæt.

§ 3 arealer (side 9, afsnit 4.1)

Landbrug & Fødevarer vil fortsat gerne påpege det problematiske i, at der kan være fejl i det vejledende kort for §3 registreringer, som anvendes i ansøgningsprocessen.

Dispensation for tilskudsbetingelser (side 10, afsnit 5.1)

Det fremgår, at der senest 1. maj skal være etableret et plantedække bestående af græs og andet grøntfoder på marken. Det skal være muligt at give dispensation, hvis der er angreb af skadevoldere, eller hvis der har været ugunstige vejrforhold i forbindelse med etablering af græsmarken.

Nedsættelse af støtten ved for sen indsendelse (side 11)

Den meget generelle beskrivelse af 1 pct. reduktion ved indsendelse efter ansøgningsfristen, bør ændres til en konkret beskrivelse for ordningen ekstensivering med slæt. Den generelle beskrivelse medfører, at læseren bliver i tvivl om, hvad der gælder for netop denne ordning.

For eksempel kunne der i stedet for teksten "...for hver af de ordninger, hvor du ikke har indberettet mindst én mark senest 22. april 2022" skrives følgende "...for ordningen ekstensivering med slæt, såfremt der ikke er indberettet mindst én mark med ekstensivering med slæt på ansøgningsfristen 22. april 2022"

Vigtigt, at det er muligt at lave overlapsanalyse (side 11, afsnit 6.1)

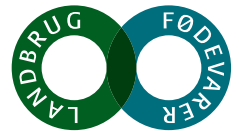
I afsnittet vises et eksempel på "Markplan for ekstensivering med slæt" som den vil se ud i fællesskemaet. Her vises overlap med det kortlag, der viser de mulige tilskudsberettigede arealer. Umiddelbart ser det ud til, at det kun er de marker, der er anmeldt med afgrødekode 264 og 285, der bliver vist i markplanen.

Landbrug & Fødevarer er derfor meget bekymret for, at det vil være meget besværligt for ansøgeren at danne sig et overblik over (og blive opmærksom på), om der findes potentielt tilskudsberettigede arealer på bedriften. Det gælder både for indeværende tilskudsår, men også for kommende tilskudsår. Selvom en landmand allerede har etableret vinterafgrøder på et muligt tilskudsberettiget areal, kan landmanden overveje at søge støtteordningen det efterfølgende år. Det er dog ikke sikkert dette vil ske, hvis landmanden slet ikke er (eller bliver gjort) opmærksom på, at der er et potentielt støtteberettiget areal.

Landbrug & Fødevarer mener derfor, at det skal være muligt at se alle marker i "Markplan for ekstensivering med slæt" og ikke kun de marker, der har en bestemt afgrødekode. Brugere skal kunne uploade deres markplan fra et andet markplanlægningsprogram, konstatere om der er overlap med kortlaget og dernæst ændre afgrødekoden til en af de to støtteberettigede afgrødekoder. Derudover bør der indsættes en validering i fællesskemaet som gør opmærksom på, hvis en landmand har arealer, der overlapper med det nye korttema.

Nedsættelse af tilskud generelt (side 14 ff)

Det er en stor overraskelse, at det fremgår af høringssvarsnotatet, at der i den danske oversættelse af gennemførelsesforordningen 640/2014 er en oversættelsesfejl, hvor teksten "eller trækkes delvist tilbage" er kommet ind ved en fejl. Det er meget beklageligt, ikke mindst, da denne formulering indeholder større fleksibilitet. "

Sanktioner – eksempler savnes (side 14)

Det foreslås, at der indsættes et eller flere eksempler på, hvordan en sanktion beregnes.

Sanktion ved gentagen overtrædelse (side 15)

Som skrevet i høringssvaret til bekendtgørelsen, undrer vi os over, at der i bekendtgørelsens §15 er angivet sanktionsregler for gentagne overtrædelser, når ordningen kun udbydes som en landdistriktsordning i et enkelt år.

Landbrug & Fødevarer mener derfor, at dette afsnit er irrelevant, og det ønskes, at afsnittet slettes.

Landbrugsstyrelsen skriver i høringssvarsnotatet, at gentagne overtrædelser ikke behøver være inden for samme støtteordning, idet det er tilstrækkeligt, at der er tale om to støtteordninger med ophæng i samme artikel i forordningsgrundlaget. Hvis det fortsat er relevant at have afsnittet med i vejledningen, ønskes der derfor en konkret angivelse i vejledningen af, hvilke ordninger, der her konkret er tale om, og for hvilken periode, der er tale om.

Udbetaling af tilskud og tilbagebetaling af tilskud (side 15, afsnit 8.1)

Landbrug & Fødevarer er meget optaget af, at der sker en hurtig og effektiv sagsbehandling af ordningen, og at der sker hurtige udbetalinger af støtten. Der bør opstilles et ambitiøst udbetalingsmål for ordningen, hvor tilskuddet udbetales sammen med den almindelige grundbetaling fra 1. december 2022. Dette mål bør også omtales i vejledningen.

Hvis der skulle komme forsinkelser i udbetalingerne, bør der, ligesom der kræves renter ved tilbagebetaling af tilskud, også udbetales renter til ansøgerne. Derudover er det vigtigt, at der gives mulighed for a conto udbetalinger, hvis der skulle vise sig forsinkelser i udbetalingerne.

Opbevaring af kontroloplysninger (side 17, afsnit 9.3.2)

Landbrug & Fødevarer foreslår, at Landbrugsstyrelsen i vejledningen præciserer hvilke oplysninger der indhentes fra ansøgeren, herunder om det er almindelige eller følsomme oplysninger. I den forbindelse bør der tilføjes oplysninger om, hvilken hjemmel der bruges til at indhente oplysninger. Der mangler også hjemmelshenvisninger i afsnit 9.3 og 9.3.1.

Vægtningskategorier (side 20, tabel B1)

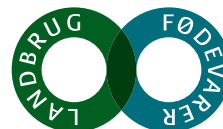
Det er uproportionalt, at vægtningsfaktoren for "arealet er afgræsset" sættes til 100 pct. sanktion. Hvis forpligtelsen til at tage slæt på arealet samtidig er opfyldt, bør der maksimalt være tale om 50 pct. sanktion.

Det er uproportionalt, at vægtningskategorien for "manglende eller ikke godkendt plantedække" er sat til 100 pct. sanktion. Det gælder ikke mindst i tilfælde, hvor marken er under tilvoksning, fx i maj måned.

Kriterier for støtteberettigelse (side 21, tabel B2)

Det fremgår igen her, at ansøgere på ansøgningstidspunktet skal være tilmeldt Register for gødningsregnskab. Der er brug for mere præcis afklaring her – jf. bemærkninger tidligere i høringssvaret.

Det foreslås at uddybe hvad der forstås ved "Ansøger skal udfylde sine pligter efter §9, stk. 2 i lov om Landdistriktsfonden"

Det fremgår, at arealet ikke må være omfattet af andre tilsagn på ansøgningstidspunktet. Dertil skal det bemærkes, at det er meget vigtigt, at Tast selv-service er opdateret, så det er muligt at se hvilke tilsagnsarealer, der eksisterer på bedriften.

I er meget velkomne til at kontakte os, hvis I har spørgsmål til vores høringsvar.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent

Mette Trudsø Kruse
Chefkonsulent